

การศึกษาและอุปกรณ์ในมหาวิทยาลัย



นายเฉลิม ฤกษ์รุจิรานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

แผนกวิชาสังคมวิทยาและมนุษยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๐

000562

I 15458933

A STUDY OF ALIENATION IN THE UNIVERSITY

Mr. Chaleo Rougrujipimon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

หัวขอวิทยานิพนธ์ การศึกษาและเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย

โดย นายเฉลิม ฤทธิพินด

แผนกวิชา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. เสริม บุณยะทิศาแนท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น

ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร บริษัทฯ จำกัด

..... หมายเหตุ: ไม่เป็นคัญหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประภาพเมฆะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

W. N. M. ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ประเสริฐ แย้มกัลปุ่ง)

A. S. กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ คันธเสวี)

M. S. กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริม บุณยะทิศาแนท)

ลิขิตรหัสของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



หัวขอวิทยานิพนธ์

การศึกษาและอุดมเนชั่นในมหาวิทยาลัย

ชนิด

นายเฉลิม ฤทธิโนล

อาจารย์ปริญญา

ศาสตราจารย์ ดร. เสริม ปุณะทิคานันท์

แผนกวิชา

สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา

ปีการศึกษา

๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะการเปลี่ยนแปลงสู่ระดับความรู้สึก
ไว้อ่านใจ ความรู้สึกไว้บรรทัดฐาน ความรู้สึกโคงเดียว และความรู้สึกไว้ความหมาย โดย
มุ่งพิจารณาถึงความสัมพันธ์กับระหว่างประเทททางประเทททาง ฯ ของเปลี่ยนแปลงและความสัม
พันธ์ระหว่างเปลี่ยนแปลงกับตัวแปรต่อไปนี้ คือเพท เขื้อชาติ สาขาวิชาที่เรียน จำนวนปี
ที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต

การวัดการเปลี่ยนแปลงทำโดยใช้มาตราวัดชั้นบัญชีสร้างขึ้นโดยใช้เทคนิคที่เรียก
ว่า internal consistency กลุ่มตัวอย่างໄก้แกนสิศคนละต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์ จำนวน ๒๙๘ คน การเก็บข้อมูลทำโดยให้นิสิตตอบแบบสอบถามในรูปแบบ
จำนวน ๒๙๘ คน การเก็บข้อมูลทำโดยให้นิสิตตอบแบบสอบถามในรูปแบบ

การศึกษาปรากฏผลดังนี้

๑. ผลสัมพันธ์ทางบวกเล็กน้อยระหว่างความรู้สึกไว้อ่านใจกับความรู้สึกไว้
บรรทัดฐาน ความรู้สึกไว้บรรทัดฐานกับความรู้สึกโคงเดียว ความรู้สึกไว้บรรทัดฐาน กับความ
รู้สึกไว้ความหมาย และความรู้สึกโคงเดียวกับความรู้สึกไว้ความหมาย แต่ไม่มีผลสัมพันธ์กับ
กับระหว่างความรู้สึกไว้อ่านใจกับความรู้สึกโคงเดียว และความรู้สึกไว้อ่านใจกับความรู้สึก
ไว้ความหมาย

๒. เพศมีความสัมพันธ์อย่างมั่นคงสำคัญกับความรู้สึกไว้บรรทัดฐาน คือนิสิต
หญิงมีความรู้สึกไว้บรรทัดฐานสูงกว่าเด็กชาย แต่ความสัมพันธ์ก็กล้า พบเจอกันในกลุ่ม
นิสิตที่เรียนสาขาวิทยาศาสตร์เท่านั้น ในขณะในกลุ่มที่เรียนสาขาวิชาสังคมศาสตร์

๓. เอเลี่ยนเนชันฟลั่ปะระเกทไม่มีความสัมพันธ์ที่มั่นคงสำคัญกับหลังทาง
ชาติพันธุ์ของนิสิตและสาขาวิชาที่เรียน

๔. มีความสัมพันธ์อย่างมั่นคงสำคัญระหว่างจำนวนนี้ที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย
กับความรู้สึกไว้บรรทัดฐาน คือนิสิตที่เรียน ๑ ปีขึ้นไปมีความรู้สึกไว้บรรทัดฐานสูงกว่าเด็กที่
เรียน ๒ - ๖ ปี และปรากฏว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวพบพัฒนาในกลุ่มที่เรียนสาขาวิทยาศาสตร์
และกลุ่มที่เรียนสาขาวิชาสังคมศาสตร์

๕. การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความลัมพันธ์อย่างมั่นคงสำคัญ กับความรู้สึกไว้อำนาจ และความรู้สึกไว้ความหมาย คือนิสิตที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นพวกที่
มีความรู้สึกไว้อ่านอาจสูงกว่าพวกที่มีส่วนร่วม แต่พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้อำนาจมีความสัมพันธ์กันเฉพาะในกลุ่มนิสิตที่เรียนสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มนิสิตที่เรียน
อยู่ในมหาวิทยาลัย ๒ - ๖ ปี และกลุ่มนิสิตหญิงเท่านั้น ส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้ความหมาย พบร้านนิสิตที่มีส่วนร่วมทางการ
เมืองมีความรู้สึกไว้ความหมายสูงกว่าเด็กที่ไม่มีส่วนร่วม และพบความสัมพันธ์ดังกล่าวเฉพาะ
ในกลุ่มนิสิตที่เรียนสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และในกลุ่มที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย ๑ ปีขึ้นไป

Thesis Title A Study of Alienation in the University
Name Mr. Chaleo Rougrujipimon
Thesis Advisor Professor Dr. Serin Punnahitanond
Department Sociology and Anthropology
Academic Year 1977

ABSTRACT

The objective of this research is to study the interrelationship of the four different types of alienation: powerlessness, normlessness, isolation, and meaninglessness; and the relationship between each type of alienation and the following variables: sex, ethnic background, field of study, number of years spent in the university, and political participation.

Alienation was measured by four alienation scales. The internal consistency technique was applied in the construction of these scales. The subjects in this study consisted of 234 Kasetsart University students. These students were asked to complete questionnaires in their classrooms.

The findings of this study show that:

1. There are small positive correlations between powerlessness and normlessness, normlessness and isolation, normlessness

and meaninglessness, and isolation and meaninglessness. There are no correlations between powerlessness and isolation, and powerlessness and meaninglessness.

2. The association between sex and normlessness is found to be statistically significant among natural science students. It is found that the proportion of students who are high in degree of normlessness is greater among females than among males. However, this relationship does not appear among social science students.

3. Students' ethnic background and field of study are not found to be significantly related to any type of alienation

4. A significant relationship is found between number of years spent in the university and normlessness. This holds for both natural science and social science students. The students who have spent three or more years in the university are more likely to have a high degree of normlessness than those who have been at the university for only one or two years.

5. There are significant differences between students who participate in political activities and students who do not participate in political activities with regard to powerlessness and meaninglessness. The proportion of those who have a high degree of powerlessness is greater among students who do not participate in political activities than among students who do participate in political activities. Further analysis indicates that the association between political participation and powerlessness is found

11

only for social science students, first and second year students, and female students. Considering the relationship between political participation and meaninglessness, students who do participate in political activities are more likely to have a high degree of meaninglessness than those who do not participate in political activities. This relationship is found for social science students and students who have been at the university for three or more years.

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. เสริม บุณยะหิ connaît เป็นอย่างยิ่ง
ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มาโดยตลอด และขอขอบคุณอาจารย์ศักดิยา
สุขะนิวัติ แห่งคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กรุณาตรวจสอบและวิเคราะห์
ส่วนของวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณอาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความ
ร่วมมือในการเก็บข้อมูล

เดลี瓦 ฤกษ์รุจิพิมล



สารบัญ



บทที่ดับเบิลยู. บทที่ดับเบิลยู. บทที่ดับเบิลยู. บทที่ดับเบิลยู.	ก
บทที่ดับเบิลยู. บทที่ดับเบิลยู. บทที่ดับเบิลยู. บทที่ดับเบิลยู.	น
กิจกรรมประ公示	พ
รายการตารางประกอบ	ฟ

บทที่

๑. บทนำ.....	๙
ความเป็นมาของปัญหา.....	๙
แนวความคิดและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๙
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	๙
ขอบเขตของการวิจัย.....	๙๐
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	๙๙
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	๙๑
๒. วิธีการวิจัย.....	๙๔
วิธีวัดเดอเลียนเนชัน.....	๙๔
วิธีสร้างมาตรวัดเดอเลียนเนชัน.....	๙๔
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	๙๕
วิธีการเก็บข้อมูล.....	๙๕
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง.....	๙๕
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	๙๕

๓. ผลการวิจัย.....	๖๙
ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของເຄີຍນແນ້ນ.....	๖๙
ความสัมพันธ์ระหว่างເພດກັບເຄີຍນແນ້ນ.....	๗๐
ความสัมพันธ์ระหว่างເຊື່ອຫາຕົກັບເຄີຍນແນ້ນ.....	๗๑
ความสัมพันธ์ระหว่างສາຂາວິชาກັບເຄີຍນແນ້ນ.....	๗๒
ความสัมพันธ์ระหว่างຈຳນວນປີທີ່ຮູ່ຢືນກັບເຄີຍນແນ້ນ.....	๗๖
ความสัมพันธ์ระหว่างການມີສ່ວນຮຸ່ມທາງການນື່ອງກັບເຄີຍນ ແນ້ນ.....	๗๗
บทที่ ๔ สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	๘๘
หนังสืออ้างอิง.....	๙๕
ภาคผนวก.....	๙๗
ประวัติการศึกษา.....	๙๙

รายการการรายงานประจำ

ตารางที่

หน้า

๑. สัดส่วนระหว่างประเภทของเอกสารเดียนเนชัน	๒๗
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกไว้อ่านใจ	๒๘
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกไว้อ่านใจเมื่อควบคุมสาขาวิชา ๒๔	๒๔
๔. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกไว้บรรยายทัศนานุสติ	๒๕
๕. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกไว้บรรยายทัศนานุสติเมื่อควบคุมสาขา วิชา	๒๖
๖. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกโกรธเดียว	๒๗
๗. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกโกรธเดียวเมื่อควบคุมสาขาวิชา ๒๕	๒๕
๘. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกไว้ความหมาย	๒๕
๙. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้สึกไว้ความหมายเมื่อควบคุมสาขา วิชา	๓๐
๑๐. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกไว้อ่านใจ	๓๙
๑๑. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกไว้อ่านใจเมื่อควบคุมเพศ ๓๒	๓๒
๑๒. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกไว้บรรยายทัศนานุสติ	๓๓
๑๓. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกไว้บรรยายทัศนานุสติเมื่อควบ คุมเพศ	๓๕
๑๔. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกโกรธเดียว	๓๕
๑๕. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกโกรธเดียวเมื่อควบคุมเพศ ๓๖	๓๖
๑๖. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกไว้ความหมาย	๓๗
๑๗. ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติกับความรู้สึกไว้ความหมายเมื่อควบ คุมเพศ	๓๗

ตารางที่	หน้า
๑๔. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก ໄร์ อำนวย	๓๙
๑๕. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก ໄร์ อำนวย เมื่อควบคุม จำนวนปีที่เรียน	๔๐
๒๐. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก ໄร์ บรรทัดฐาน เมื่อควบ คุม เพศ	๔๑
๒๙. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก ໄร์ บรรทัดฐาน เมื่อ ควบคุม เพศ	๔๒
๒๖. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก ໄร์ บรรทัดฐาน เมื่อ ควบคุม จำนวนปีที่เรียน	๔๓
๒๓. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก โคลด์เดี้ยง	๔๔
๒๔. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก ໄร์ ความหมาย	๔๕
๒๘. ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชา กับ ความรู้สึก ໄร์ ความหมาย เมื่อ ควบคุม จำนวนปีที่เรียน	๔๕
๒๖. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่เรียน กับ ความรู้สึก ໄร์ อำนวย	๔๖
๒๗. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่เรียน กับ ความรู้สึก ໄร์ อำนวย เมื่อ ควบคุม สาขาวิชา	๔๗
๒๔. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่เรียน กับ ความรู้สึก ໄร์ บรรทัดฐาน	๔๘
๒๕. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่เรียน กับ ความรู้สึก ໄร์ บรรทัดฐาน เมื่อควบคุม สาขาวิชา	๔๙
๓๐. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่เรียน กับ ความรู้สึก โคลด์เดี้ยง	๕๐
๓๑. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่เรียน กับ ความรู้สึก ໄร์ ความหมาย	๕๑
๓๒. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่เรียน กับ ความรู้สึก ໄร์ ความหมาย เมื่อควบคุม สาขาวิชา	๕๒

ตารางที่

หน้า

๓๓. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึก ไว้อ่าน่าจะ.....	๔๕
๓๔. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึก ไว้อ่าน่าเมื่อควบคุมสาขาวิชา.....	๔๖
๓๕. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึก ไว้อ่าน่าเมื่อควบคุมจำนวนปีที่เรียน	๔๖
๓๖. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้ บรรทัดฐาน	๔๗
๓๗. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้ บรรทัดฐานเมื่อควบคุมเพศ	๔๘
๓๘. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้ บรรทัดฐานเมื่อควบคุมสาขาวิชา.....	๔๙
๓๙. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึก โ dik เดี่ยว	๕๐
๔๐. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึก โ dik เดี่ยวเมื่อควบคุมเพศ	๕๑
๔๑. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึก โ dik เดี่ยวเมื่อควบคุมสาขาวิชา.....	๕๒
๔๒. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้ ความหมาย	๕๓
๔๓. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้ ความหมายเมื่อควบคุมสาขาวิชา.....	๕๔
๔๔. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับความรู้สึกไว้ ความหมายเมื่อควบคุมจำนวนปีที่เรียน	๕๕